

Q&A's Zelftesten in het po/v(s)o en kinderopvang

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aanvullend op de brief en handreiking d.d. 15 april 2021

Versie 26 april 2021

NB: de lichtgrijs gearceerde vragen en antwoorden zijn gewijzigd of nieuw.

Inhoudsopgave

1. Algemeen over de zelftesten.....	2
2. Communicatie over de zelftesten.....	3
3. Logistieke vragen.....	4
4. Doelgroep van de zelftesten.....	5
5. Proces: voorafgaand het testen.....	8
6. Vrijwillige deelname aan zelftesten.....	9
7. Toestemming van ouders en leerlingen.....	9
8. Proces: de zelftest afnemen.....	10
9. Proces: de testuitslag.....	11
10. Privacy.....	12

1. Algemeen over de zelftesten

Wat zijn zelftesten?

Zelftesten zijn coronatesten die door iemand bij zichzelf kunnen worden afgenomen, eventueel onder (verbale) begeleiding. De zelftesten zijn zogenaamde antigeensneltesten, die vanaf 15 minuten het coronavirus kunnen aantonen. Deze zelftesten verschillen van de test op de GGD-testlocatie. Het wattenstaafje hoeft minder ver de neus in. De testen zijn ook iets minder gevoelig. Het is dus belangrijk dat iedereen op school zich blijft houden aan de basisregels.

Waarom worden zelftesten in het onderwijs ingezet?

Het doel van zelftesten is om een besmetting onder leerlingen/studenten en personeel zo snel mogelijk te signaleren, en daarmee verspreiding te voorkomen. De zelftest is een extra middel om de veiligheid op en rondom de scholen te vergroten en de continuïteit van het onderwijs te bevorderen.

Hoe worden zelftesten toegepast?

- In het voortgezet (speciaal) onderwijs worden zelftesten preventief én risicogericht ingezet.
  - Het personeel van uw school kan zich twee keer per week, thuis, preventief testen. Door regelmatig te testen, kan een besmetting vroegtijdig worden opgespoord en verspreiding van het virus worden voorkomen.
  - Als een besmetting op uw school bekend wordt, kan een brede groep leerlingen een zelftest doen. Dit is risicogericht testen. Het zelftesten gebeurt in dit geval op school, onder begeleiding, maar onder eigen verantwoordelijkheid van de tester.
- Voor al het personeel van scholen uit het basisonderwijs en speciaal (basis)onderwijs wordt het mogelijk om zichzelf thuis preventief te testen. Dit geldt ook voor het personeel van de kinderopvang als de opvang in hetzelfde gebouw als de school zit. Door regelmatig (twee keer per week) preventief te testen, kan een besmetting vroegtijdig worden opgespoord en verspreiding van het coronavirus worden voorkomen.

Is de zelftest veilig en betrouwbaar?

Ja. De testen zijn gevalideerd en het afnemen van de test is, met een goede instructie veilig. De resultaten van deze zelftesten zijn iets minder gevoelig dan de testen die bij de testlocaties van de GGD worden gebruikt. De zelftest kan de kans op een ongemerkte besmetting dus verkleinen, maar niet uitsluiten.

Wat is het verschil tussen sneltesten en zelftesten?

Zelftesten zijn sneltesten, want de uitslag is snel bekend. Het verschil is dat niet alle sneltesten ook zelftesten zijn. Sommige sneltesten worden alleen afgenomen door medische professionals, zoals een arts. In het onderwijs en de kinderopvang worden zelftesten gedistribueerd: dit zijn testen die iemand bij zichzelf kan afnemen en waar geen medische professional bij betrokken is.

Zijn de zelftesten voor het onderwijs en de kinderopvang dezelfde testen als de testen die je bij de apotheek of drogist kunt kopen?

Ja, dit zijn dezelfde tests.

In welke situaties kan de zelftest niet worden gebruikt?

De zelftest wordt niet gebruikt voor de volgende situaties:

- personen met coronagerelateerde klachten laten zich testen via de GGD en blijven thuis tot de testuitslag bekend is;
- personen die nauw contact hebben gehad met een besmette persoon en een quarantaine advies hebben gekregen. Een zelftest is niet geschikt om de quarantaineduur te verkorten;

- personen die terugkomen van een reis naar een hoogrisico gebied en in quarantaine gaan.

In deze gevallen is de zelftest niet geschikt omdat deze zelftesten minder betrouwbaar zijn dan de testen (inclusief antigeensneltesten) die in de teststraten van de GGD worden gebruikt. De kans dat een infectie gemist wordt, is te groot. Maak daarom een afspraak bij de GGD via coronatest.nl of het telefoonnummer 0800-1202.

Wij maken gebruik van zelftesten. Zijn andere coronamaatregelen nog steeds nodig?

Ja. Het blijft van groot belang dat leerlingen/studenten en personeel zich zowel op school als in de vrije tijd houden aan de landelijk geldende maatregelen en basisregels. Zelftesten verkleinen de kans op ongemerkte besmettingen, maar zijn minder betrouwbaar dan de testen die in de teststraten van de GGD worden gebruikt.

Moet het onderwijspersoneel ook 2 keer per week preventief blijven testen gedurende een vakantieweek?

Bij minder aanwezigheid op school kan er minder worden getest.

We hebben het op onze school al veel te druk. Waarom komt dit zelftesten er ook nog bij?

Wij begrijpen dat deze tijd al veel van u en uw collega's vraagt. De werkbelasting is hoog. Er worden veel dingen van u gevraagd, die nog nooit eerder in het onderwijs aan de orde zijn geweest.

De inzet van zelftesten is bedoeld om mogelijke besmettingen zo snel mogelijk op te sporen en het coronavirus zo veel mogelijk buiten de school te houden. Dit zal bijdragen aan het (geven van fysiek) onderwijs. We hopen dat u dit doel van zelftesten onderschrijft en gezamenlijk het zelftesten op uw school mogelijk maakt. Het inzetten van de zelftesten op uw school is vrijwillig en wordt niet verplicht.

2. Communicatie over de zelftesten

Waar vind ik meer informatie?

Op de website www.zelftesteninhetonderwijs.nl vindt u meer informatie over zelftesten in het po en v(s)o.

- Een **handreiking** met wat u als school moet regelen om zelftesten mogelijk te maken;
- Een **e-learning** voor begeleiders van het zelftesten;
- Een **informatiepakket** voor leerlingen, ontwikkeld door het Nederlands Instituut voor Biologie (NIBI);
- **Voorbeeldbrieven** en documenten voor personeel, ouders/verzorgers en leerlingen;
- **Veel gestelde vragen** ;
- Een **helpdesk voor scholen**, bereikbaar per e-mail (support@zelftesteninhetonderwijs.nl) of telefonisch via 088-7674077 van maandag t/m vrijdag tussen 09.00 uur – 17.00 uur.

Wij zijn een schoolbestuur en hebben geen informatie ontvangen over zelftesten op onze school/scholen. Waarom niet?

De informatie voor besturen en scholen vindt u op www.zelftesteninhetonderwijs.nl. Het kan zijn dat DUO niet over de juiste contactinformatie beschikt. We vragen u dit [hier](#) te controleren. Het kan zijn dat er iets anders aan de hand is. In dat geval kunt u contact opnemen met de helpdesk via 088-7674077.

Waar vind ik meer informatie over het zelftesten in het mbo/ho?

- voor studenten en medewerkers die vragen hebben over zelftesten, zie www.zelftestonderwijs.nl
- voor mbo-instellingen die vragen hebben over zelftesten, zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/publicaties/2021/04/16/vragen-en-antwoorden-corona-zelftesten-middelbaar-beroepsonderwijs>

- voor ho-instellingen die vragen hebben over zelftesten, zie <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/publicaties/2021/04/01/vragen-en-antwoorden-zelftesten-in-hoger-onderwijs>

3. Logistieke vragen

Wanneer ontvangt de school de zelftesten?

Scholen voor voortgezet onderwijs ontvangen tot aan de zomervakantie in principe elke twee weken een levering. De distributeur heeft contactgegevens gekregen van alle scholen en zal tenminste 1 dag van tevoren per e-mail aangeven wanneer u de levering kunt verwachten. Het is noodzakelijk dat er op school tenminste één persoon aanwezig is om de levering in ontvangst te nemen.

Wij vragen u om drie dingen te doen:

1. Controleer op de website van DUO welk e-mailadres bij ons bekend is.
2. Houd de e-mail die binnenkomt op dit e-mailadres in de gaten, ook als uw school gesloten is vanwege de meivakantie.
3. Wijs iemand aan die de levering op school in ontvangst neemt, ook als dit op uw school tijdens de meivakantie is.

In de week van 3-7 mei (landelijke meivakantie) vinden geen leveringen plaats. Als u de testen niet in ontvangst wilt of kunt nemen, neemt de bezorger deze mee terug.

Het wordt in de loop van mei mogelijk om extra testen aan te vragen of een aanvraag/levering te annuleren via een bestelmodule. Houd hiervoor www.zelftesteninhetonderwijs.nl in de gaten.

Wat als ik mijn levering niet heb ontvangen in het aangegeven tijdvak?

De leverancier heeft een rijschema van 08.00u tot 17.00u. Bij vertraging kan het zijn dat uw pakket een dag later arriveert. Mocht u de volgende dag ook geen pakket hebben ontvangen, dan wordt de levering opnieuw ingepland en ontvangt u hierover een bericht.

Wordt er ook geleverd tijdens de vakantieperiode?

In de week van 3 mei (landelijke meivakantie) vinden geen leveringen plaats. In de week van 26 april en de week van 10 mei worden wel zelftesten bezorgd. Het kan zijn dat uw school dan gesloten is. Hiermee kan bij de levering helaas geen rekening gehouden worden.

Vanaf welke e-mailadres ontvangen scholen informatie rondom de distributie?

De distributeur gebruikt het e-mailadres cs@schotpoort.nl. Wellicht kan deze mail in de spam terecht komen. Controleer daarom ook uw spam.

Worden de zelftesten naar alle vestigingen gestuurd?

- In het primair onderwijs leveren we op hoofdvestiging (brin4).
- In het speciaal onderwijs leveren we op alle hoofd- en nevenvestigingen die onder een BRIN vallen (brin6).
- In het voortgezet onderwijs worden de zelftesten op alle hoofd- en nevenvestigingen die onder een BRIN vallen afgeleverd (brin6).

Hoe zijn de testen verpakt?

- Voor het preventief testen ontvangt elke medewerker in het primair onderwijs en de inbandige kinderopvang in de eerste leveringsronde een doosje met 25 stuks. Dit zijn voldoende testen voor 12 weken.

- Personeel in het voortgezet onderwijs ontvangt de testen voor twee weken los verpakt. Na twee weken ontvangt de school een nieuwe levering. Daarnaast ontvangt u ook de testen los verpakt voor het risicogericht testen door leerlingen.

Moeten de testen op een bepaalde manier worden opgeslagen?

Het is belangrijk om voldoende opbergruimte te organiseren. De kastruimte dient afgesloten te kunnen worden en voldoende groot te zijn. De testen hoeven niet opgeslagen te worden in een koelruimte. Aangezien de zelftesten gewild en prijzig zijn, benadrukken we het belang van goed voorraadbeheer en een doeltreffende inzet van de zelftesten, waarbij diefstal en verleiding van meenemen voorkomen wordt.

Moeten scholen en kinderopvangorganisaties de testen zelf betalen?

Nee. De testen worden door de Rijksoverheid gratis ter beschikking gesteld aan de scholen en kinderopvangorganisaties.

Waarom heeft het ministerie ervoor gekozen om de zelftesten direct naar de scholen op te sturen?

De logistieke operatie om scholen te voorzien van zelftesten is complex en van een enorme omvang. Daarom is gekozen voor directe distributie naar de scholen.

Waarom kan de GGD niet bij ons op school komen testen in het geval van een uitbraak?

De capaciteit van de GGD is te beperkt om bij alle scholen standaard te komen testen in het geval van een uitbraak.

Waarom geven we de zelftesten niet gewoon standaard aan leerlingen mee naar huis?

De testen vooraf meegeven is niet verstandig. De zelftesten voor leerlingen worden alleen risicogericht ingezet, dus voor een beperkt deel van de leerlingen, in het geval van een uitbraak en in overleg met de GGD. Sommige leerlingen hebben misschien vaker een zelftest nodig, terwijl andere leerlingen wellicht helemaal niet in aanraking komen met een besmet persoon. In de logistiek en de geleverde aantallen testen is hiermee rekening gehouden. De logistiek en beschikbaarheid van de zelftesten laat op dit moment niet toe om een aantal zelftesten 'voor het geval dat' aan alle leerlingen mee te geven. Daarnaast kan het zelftesten thuis niet onder begeleiding van de school plaatsvinden, waardoor de betrouwbaarheid van de test kan afnemen.

Wanneer wordt er gestart met zelftesten in het voortgezet (speciaal) onderwijs en het praktijkonderwijs?

Omdat er binnen het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs leerlingen zijn voor wie het (begeleid) zelftesten niet goed uitvoerbaar is, is er samen met de sectororganisaties, het RIVM en GGD GHOR NL verkend hoe we het testen voor deze leerlingen mogelijk kunnen maken. In [deze brief](#) gaan we hier verder op in. Het startmoment is afhankelijk van welke optie u kiest.

4. Doelgroep van de zelftesten

Wie mogen zelftesten in het voortgezet (speciaal) onderwijs?

De zelftesten in het voortgezet onderwijs zijn bedoeld voor iedereen binnen de school: leerlingen en onderwijspersoneel. Het zelftesten is bedoeld voor mensen zonder klachten, die niet in nauw contact zijn geweest met iemand met COVID-19, en niet terugkeren uit een hoogrisicogebied. Mensen met (milde) klachten of mensen die in nauw contact zijn geweest met iemand met COVID-19 moeten zich altijd laten testen via de GGD.

- Het **preventief testen** wordt op dit moment uitsluitend ingezet voor het onderwijspersoneel (leraren, onderwijsondersteunend personeel, overig ondersteunend personeel dat in contact komt met leerlingen).
- Als een besmetting op uw school bekend wordt, kan een brede groep leerlingen een zelftest doen. Wie dit zijn, wordt altijd vastgesteld in overleg met de GGD. Dit is **risicogericht testen**. Hierbij is het belangrijk dat alleen contacten met een laag risico op besmetting de zelftesten doen. Personen met een hoog risico op besmetting (nauwe contacten) moeten zo snel mogelijk in quarantaine en getest worden bij de GGD. De GGD en de school bepalen samen welke personen tot welke groep behoren.

Wie neemt de zelftest af bij risicogericht testen?

De risicogerichte zelftest wordt op school door een individuele leerling of medewerker bij zichzelf afgenomen, onder begeleiding van een daartoe getrainde medewerker.

Wanneer wordt de preventieve zelftest gebruikt?

Medewerkers kunnen de preventieve zelftest twee keer per week thuis bij zichzelf uitvoeren, zolang ze geen klachten hebben die passen bij het coronavirus of een quarantaineadvies hebben.

Wie neemt de preventieve zelftest af?

De preventieve zelftest wordt thuis door een medewerker bij zichzelf afgenomen.

Een leerling/medewerker is een beetje verkouden. Mag de leerling/medewerker een zelftest doen en bij een negatieve uitslag naar school?

Nee. De zelftest kan niet worden gebruikt als iemand klachten heeft. Bij corona gerelateerde klachten blijft de leerling/medewerker thuis en maakt een testafpraak bij de GGD.

Omdat er een besmetting is geconstateerd, is de hele klas naar huis gestuurd. Kan ik na 5 dagen een zelftest doen en naar school komen?

Nee. Als de gehele klas in quarantaine gaat, komt dit omdat zij door de GGD zijn aangewezen als 'nauw contact'. Voor nauwe contacten geldt: zij gaan in quarantaine en laten zich direct testen bij een GGD teststraat. Bij een negatieve uitslag kunnen zij zich op dag 5 nogmaals laten testen bij een GGD teststraat. Dit mag niet met een zelftest. Is de uitslag van de test bij de GGD op dag 5 negatief, dan mogen ze uit quarantaine en weer naar school.

Komt het onderwijspersoneel, dat reeds is gevaccineerd, in aanmerking voor een zelftest?

Ja.

Komt het onderwijspersoneel en de leerlingen, die reeds corona hebben gehad, in aanmerking voor een zelftest?

Ja.

Klopt het dat niet alle leerlingen/medewerkers van de school een zelftest doen als er een besmetting is?

Dat klopt. Risicogericht testen wordt ingezet wanneer er een besmetting met het coronavirus op school bekend is. Sommige leerlingen/medewerkers zullen als 'nauw contact' van een besmet persoon direct in quarantaine gaan. Zij maken een testafpraak bij de GGD. Andere leerlingen/medewerkers krijgen de gelegenheid om een zelftest te doen omdat hun risico op besmetting lager wordt ingeschat. De GGD en de school bepalen in overleg wie voor het zelftesten in aanmerking komen.

Wij zijn een school voor praktijkonderwijs/ voortgezet speciaal onderwijs. Zelftesten van leerlingen is bij ons soms lastig. Wat kunnen we doen?

Omdat er binnen het voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs leerlingen zijn voor wie het (begeleid) zelftesten niet goed uitvoerbaar is, is er samen met de sectororganisaties, het RIVM en GGD GHOR NL verkend hoe we het testen voor deze leerlingen mogelijk kunnen maken. In [deze brief](#) gaan we in op verschillende opties.

Onze school maakt gebruik van een invaller. Is het de bedoeling dat wij deze leraar voorzien van zelftesten?

Ja. De zelftesten zijn bedoeld voor iedere medewerker op uw school om ervoor te zorgen dat het onderwijs zoveel mogelijk kan doorgaan. Op scholen waar een invaller komt, zal een eigen leraar afwezig zijn. Daarom wordt u gevraagd om ook invallers zelftesten te geven. We vragen u hierin zelf een afweging te maken, passend bij uw situatie. Scholen kunnen binnenkort extra zelftesten aanvragen via een online bestelmodule.

Wij zijn een stichting of invalpool voor inval-leraren in het onderwijs. Waarom krijgen wij geen zelftesten voor ons personeel?

Het ministerie verstrekt alleen zelftesten aan onderwijsinstellingen. Het ministerie beschikt niet over een onbeperkte hoeveelheid zelftesten. Om dubbelingen te voorkomen, is ervoor gekozen om de distributie van zelftesten voor al het onderwijspersoneel te laten verlopen via de onderwijsinstellingen. Stichtingen of commerciële organisaties die alleen inval-leerkrachten in dienst hebben, krijgen geen zelftesten toegestuurd. Commerciële organisaties kunnen hierin bovendien als werkgever zelf een rol spelen door hun personeel van zelftesten te voorzien.

In ons pand zit ook een kinderopvangorganisatie. Moeten wij zelftesten aan hen geven?

Ja. Wanneer uw school in hetzelfde pand zit als een kinderopvangorganisatie, dan krijgt u testen geleverd voor zowel uw onderwijspersoneel als voor medewerkers van de kinderopvangorganisatie. Hier is in de aantallen zo veel als mogelijk rekening mee gehouden.

Levering aan kinderopvanglocaties buiten schoolgebouwen start naar verwachting 3 mei. Deze kinderopvanglocaties ontvangen hierover nadere informatie.

Wij werken op het bestuurskantoor. Kunnen wij ook gebruik maken van zelftesten?

De zelftesten zijn bedoeld om het onderwijs zoveel mogelijk door te laten gaan. Zelftesten zijn daarom alleen bedoeld voor personeel dat op de scholen in contact komt met de leerlingen.

Wanneer een bestuurskantoor gehuisvest is op een schoollocatie, kunnen wij ons voorstellen dat personeel dat niet kan thuiswerken, ook gebruik kan maken van preventief zelftesten, aangezien zij ook in contact kunnen komen met de leerlingen. In de aantallen en de leveringen is echter geen rekening gehouden met personeel van het bestuurskantoor dat op een schoollocatie werkzaam is.

Wij zijn een OPDC of een bovenscholse voorziening die valt onder het samenwerkingsverband, komen wij in aanmerking voor de zelftesten?

Ja. Het OPDC wordt op het OPDC-adres voorzien van een aantal zelftesten voor de medewerkers van het OPDC en de leerlingen VO-OPDC (van 12 jaar en ouder).

Kunnen chauffeurs van het leerlingenvervoer ook gebruik maken van de zelftesten?

In de aantallen is hiermee geen rekening gehouden, omdat de chauffeurs niet in dienst zijn van een school.

Wij zijn een school binnen een residentiële instelling. Kunnen wij ook gebruik maken van zelftesten?

Ja. Zelftesten worden door de overheid kosteloos beschikbaar gesteld aan alle medewerkers in het primair en voortgezet onderwijs. Ook zijn zelftesten beschikbaar voor het risicogericht testen van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Wij hebben informatie verstuurd naar de scholen binnen een residentiële instelling. Heeft u geen informatie ontvangen, en wilt u ook zelftesten ontvangen? Dan kunt u een aanvraagformulier vragen via sneltesten@minocw.nl.

Wij zijn een particuliere school. Kunnen wij ook gebruik maken van zelftesten?

Ja. Zelftesten worden door de overheid kosteloos beschikbaar gesteld aan alle medewerkers in het primair en voortgezet onderwijs. Ook zijn zelftesten beschikbaar voor het risicogericht testen van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Wij hebben informatie verstuurd naar de particuliere scholen die bij het ministerie bekend zijn. Heeft u geen informatie ontvangen, en wilt u ook zelftesten ontvangen? Dan kunt u een aanvraagformulier vragen via sneltesten@minocw.nl

Wij zijn een onderwijsinstelling voor niet-bekostigd onderwijs, komen wij in aanmerking voor de zelftesten?

Ja. Zelftesten worden door de overheid kosteloos beschikbaar gesteld aan alle medewerkers in het primair en voortgezet onderwijs. Ook zijn zelftesten beschikbaar voor het risicogericht testen van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Wij hebben informatie verstuurd naar de niet-bekostigde onderwijsinstellingen die bij het ministerie bekend zijn. Heeft u geen informatie ontvangen, en wilt u ook zelftesten ontvangen? Dan kunt u een aanvraagformulier vragen via sneltesten@minocw.nl.

Wij zijn een onderwijsinstelling voor internationaal basis- of voortgezet onderwijs in Nederland, komen wij in aanmerking voor de zelftesten?

Ja. Zelftesten worden door de overheid kosteloos beschikbaar gesteld aan alle medewerkers in het primair en voortgezet onderwijs. Ook zijn zelftesten beschikbaar voor het risicogericht testen van leerlingen in het voortgezet onderwijs. Wij hebben informatie verstuurd naar de internationale scholen die bij het ministerie bekend zijn. Heeft u geen informatie ontvangen, en wilt u ook zelftesten ontvangen? Dan kunt u een aanvraagformulier vragen via sneltesten@minocw.nl.

5. Proces: voorafgaand het testen

Wat moet een school organiseren om met het zelftesten te kunnen starten?

In de handreiking wordt stap voor stap toegelicht wat een school moet organiseren om met zelftesten te kunnen starten. Deze vindt u op www.zelftesteninhetonderwijs.nl.

Wat moet een school bespreken met de (G)MR?

De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op het inzetten van zelftesten op school als onderdeel van het veiligheids- en gezondheidsbeleid van de school. In het gesprek met de (G)MR is het nuttig om in ieder geval de volgende punten te bespreken: vrijwilligheid van deelname, toestemming voor testen, verantwoordelijkheid, vertrouwelijkheid en privacy, de gevolgen van een testuitslag en bron- en contactonderzoek door de GGD.

Hoe worden medewerkers getraind voor het begeleiden van de risicogerichte zelftest bij leerlingen?

Op iedere school worden één of meerdere medewerkers getraind om de afname van het risicogericht zelftesten op school voor leerlingen te begeleiden. Scholen bepalen in overleg met het personeel zelf wie de betreffende medewerkers zijn. Voor de training wordt een gratis e-learningmodule van maximaal 1 uur opgezet, die digitaal kan worden afgenomen.

Zie de website <https://www.lesopafstand.nl/lesopafstand/zelftesten/hoe-doe-je-dat/> voor meer informatie en de link naar de e-learning.

6. Vrijwillige deelname aan zelftesten

Is een zelftest verplicht?

Nee. Deelnemen aan de zelftest is altijd vrijwillig. Iedereen heeft het recht om deelname te weigeren. Wanneer iemand besluit niet deel te nemen aan een zelftest, mag dit niet leiden tot uitsluiting van het onderwijs of de werkzaamheden.

Mogen onderwijspersoneel of pedagogisch medewerkers het zelftesten weigeren? En mag de school of kinderopvangorganisatie hen dan de toegang tot school ontzeggen?

Ja, een medewerker mag het zelftesten weigeren, testen is altijd vrijwillig. De school of kinderopvangorganisatie mag niet vragen om een testuitslag. Een medewerker die zichzelf niet wil laten testen of de testuitslag niet wil delen, mag nooit om deze reden de toegang tot de school, onderwijsinstelling of kinderopvanglocatie worden ontzegd.

Mogen leerlingen of studenten het zelftesten weigeren? En mag de school of onderwijsinstelling hen dan de toegang tot school ontzeggen?

Ja, een leerling mag het zelftesten weigeren, testen is altijd vrijwillig. De school of onderwijsinstelling mag niet vragen om een testuitslag. Een leerling of student die zichzelf niet wil laten testen of de testuitslag niet wil delen, mag nooit om deze reden de toegang tot de school worden ontzegd.

Mag ik een leerling, die in de buurt van een besmet persoon is geweest, de toegang tot de school ontzeggen?

U mag de leerling enkel de toegang tot de school ontzeggen als u daar eerder afspraken over heeft gemaakt met de leerling. Bijv. een afspraak als onderdeel van het buddysysteem (koppels).

7. Toestemming van ouders en leerlingen

Wordt er van tevoren toestemming gevraagd?

Bij leerlingen tot 16 jaar is toestemming van één van de ouders/verzorgers nodig. Bij het geven van schriftelijke toestemming stemmen ouders in met afname van de test en verzoeken zij de school om hun kind te begeleiden bij afname van de zelftest. Leerlingen kunnen ook na toestemming van hun ouders/verzorgers op ieder moment besluiten alsnog af te zien van het testen.

Voor leerlingen of studenten van 16 jaar en ouder is geen formele toestemming van ouders/verzorgers nodig. De leerling zelf moet er uiteraard wel mee instemmen. U kunt dit op een moment vragen waarop testen nog niet aan de orde is. Het deelnemen aan een (begeleide) zelftest op school wordt voor leerlingen van 16 jaar en ouder als het geven van toestemming beschouwd.

Ook voor het onderwijspersoneel is geen formele toestemming nodig voor het afnemen van de zelftest of het verwerken van gegevens. De medewerker besluit zelf om een zelftest thuis af te nemen.

Hoe kan de toestemming worden geregeld?

In principe is de toestemming vormvrij (mag schriftelijk, mondeling, digitaal), maar het is verstandig als de school de toestemming heeft vastgelegd zodat die niet telkens opnieuw gevraagd hoeft te worden. Hierbij kunt u gebruik maken van uw reguliere administratie- en communicatieprogramma, zoals SOMtoday, WIS

Communicator en Magister, voor het verzamelen en registreren van toestemmingen. In deze programma's zitten al functionaliteiten voor het ophalen van toestemmingen (bijvoorbeeld voor gebruik van beeldmateriaal). Deze kunnen onder de juiste voorwaarden ook voor deze toestemming ingezet worden.

Wat als één van beide ouders/verzorgers niet reageert op het verzoek om toestemming?

Voor leerlingen jonger dan 16 jaar is expliciete toestemming van ouders een vereiste. Ouders/verzorgers (en de leerling zelf natuurlijk) dienen in te stemmen met de zelftest. Schriftelijke/digitale toestemming van één ouder is hierbij voldoende.

Hebben we in het geval van gescheiden ouders de toestemming van beide ouders nodig?

Voor leerlingen jonger dan 16 jaar is expliciete toestemming van ouders een vereiste. Ouders/verzorgers (en de leerling zelf natuurlijk) dienen in te stemmen met de zelftest. Schriftelijke/digitale toestemming van één ouder is hierbij voldoende.

De school mag er vanuit gaan dat wanneer één ouder toestemming heeft verleend, de andere ouder hiermee ook akkoord is, tenzij er sprake is van een ingewikkelde verstandhouding tussen de ouders. Wanneer de toestemming van beide ouders ontbreekt, mag bij een besmetting de leerling geen test worden aangeboden. Voor personeel en leerlingen van 16 jaar en ouder is geen toestemming nodig. Zij besluiten zelf of ze de test willen doen.

Wat moet ik doen als een leerling tot 12 jaar wel een zelftest wil doen, maar een ouder geen toestemming geeft?

In dat geval mag een leerling geen zelftest afnemen.

Wat moet ik doen als een ouder wel toestemming geeft, maar een leerling tussen 12 en 16 jaar geen zelftest wil doen?

In dat geval hoeft een leerling geen zelftest af te nemen.

Wat moet ik doen als een ouder geen toestemming geeft, maar een leerling tussen 12 en 16 jaar wil wel een zelftest doen?

In dat geval mag een leerling wel een zelftest afnemen, mits de school naar alle redelijkheid kan aannemen dat de minderjarige leerling in staat is om deze keuze te maken (wilsbekwaam) en de consequenties van dit besluit te overzien.

8. Proces: de zelftest afnemen

Hoe bepaal je welke leerlingen getest kunnen worden?

Wanneer bij een individu op school corona wordt geconstateerd, wordt in samenwerking met de GGD bepaald welke leerlingen en medewerkers in aanmerking komen voor een zelftest. Het gaat om personen die door de GGD gezien worden als overige contacten (categorie 3) van de besmette persoon. In de onderbouw betekent dit meestal dat één klas getest moet worden; in de bovenbouw gaat het om meer leerlingen van het gehele leerjaar door de wisselende klassensamenstelling per vak. In de bovenbouw kan dit betekenen dat vrij veel leerlingen getest kunnen worden.

Wie is er verantwoordelijk voor het afnemen van de zelftest?

Bij het afnemen van een zelftest ligt de verantwoordelijkheid altijd bij de tester zelf.

Hoe werkt de test?

Zie de website www.zelftesteninhetoonderwijs.nl voor meer informatie. Er is ook een gratis e-learningmodule beschikbaar, deze duurt maximaal 1 uur.

Waar wordt de test afgenomen?

Preventieve testen worden thuis afgenomen.

Risicogericht testen gebeurt op school:

Optie 1: Testruimte inrichten waar leerlingen één voor één naartoe komen.

Optie 2: Leerlingen in (kleine) groepjes naar de testruimte laten komen.

Optie 3: Geen testruimte en klassikale afname met alle leerlingen tegelijkertijd. Let hierbij op de 1,5m afstand.

Hoe begeleid je de afname van de zelftest?

Zie de handreiking voor meer informatie. www.zelftesteninhetoonderwijs.nl

9. Proces: de testuitslag

Waar wacht men de uitslag van de test af bij afname op school?

De leerling wacht op de uitslag in de ruimte die is ingericht voor het zelftesten. De testuitslag is persoonlijk. Deze hoeft de leerling niet te delen. Bij het testen is het dus van belang dat andere leerlingen of de begeleider niet kunnen meekijken.

Wanneer zijn de resultaten van de test bekend?

De uitslag kan na 15-30 minuten worden afgelezen.

Hoe kan iemand de uitslag na een test aflezen?

- Vertel de leerlingen wat het betekent als de uitslag positief, dan wel negatief is (waarschijnlijk wel/geen besmetting met COVID-19).
- V(S)O: Het aflezen gebeurt door de leerling zelf. De leerling wacht op de uitslag in de ruimte die is ingericht voor het zelftesten. De testuitslag is persoonlijk. Deze hoeft de leerling niet te delen. Bij het testen is het dus van belang dat andere leerlingen of de begeleider niet kunnen meekijken.

De uitslag is ongeldig: als er alleen een streepje onderin staat (1) of als de uitslag niet na 15 min en binnen 30 min is afgelezen (2). In beide gevallen moet de leerling zichzelf opnieuw testen.

Wat te doen bij een positieve testuitslag?

Bij een positieve testuitslag gaat de leerling of medewerker thuis in isolatie en neemt hij/zij contact op met de GGD voor advies. Indien er huisgenoten van de persoon met een positieve testuitslag op school aanwezig zijn, gaan zij ook meteen naar huis.

Wat te doen bij een negatieve testuitslag?

Een negatieve uitslag betekent dat er geen corona is gevonden. De leerling of medewerker kan dan gewoon op school blijven. Wel moet men zich nog steeds aan alle coronaregels houden en zich bij corona gerelateerde klachten laten testen bij de GGD.

Is het verplicht om het testresultaat te delen met school?

De persoon die de zelftest afneemt is niet verplicht de uitslag te delen. Personeel en (ouders/verzorgers van) leerlingen worden echter wel verzocht om een positieve uitslag te melden bij de school, zodat de school maatregelen kan treffen om een uitbraak te voorkomen. Scholen gaan vertrouwelijk met deze informatie om.

Hoe wordt het zelftesten afgerond en waar ruim je de gebruikte testen op?

De leerling stopt de zelftest in een plastic zakje en knoopt deze dicht. Daarna maakt hij/zij de tafel schoon met schoonmaakmiddel. Daarna gooit de leerling de spullen in de prullenbak, wast zijn handen goed en verlaat, indien er sprake is van een speciaal ingerichte testruimte, de testruimte.

10. Privacy

Hoe gaat de school om met vertrouwelijke informatie?

Coronabesmettingen van leerlingen en onderwijspersoneel worden niet op persoonsniveau geregistreerd door de school. Personeel en (ouders/verzorgers van) leerlingen worden echter wel dringend verzocht om een positieve uitslag te melden bij de school, zodat de school maatregelen kan treffen om een uitbraak te voorkomen. De school moet leerlingen en personeel namelijk wel informeren over een coronabesmetting (indexcasus) op school (uiteraard geanonimiseerd). Het advies is om binnen de school een vaste contactpersoon te benoemen aan wie de testuitslagen worden doorgegeven.

Welke informatie mag een school delen met de GGD in het kader van bron- en contactonderzoek?

De GGD kan in het kader van bron- en contactonderzoek de school vragen bepaalde informatie te verstrekken over medewerkers en leerlingen. Dit mag de school doen op grond van een 'gerechtvaardigd belang', zie ook de [handreiking](#). De volgende (persoons)gegevens mogen verstrekt worden:

- de naam van de medewerker of leerling die mogelijk als categorie 2 of 3 in het BCO wordt aangemerkt;
- de geboortedatum van de medewerker of leerling;
- het telefoonnummer en/of e-mailadres van de medewerker of leerling (of van diens ouders/verzorgers bij leerlingen tot 16 jaar);
- of de medewerker of leerling op een of meerdere specifieke dagen op school aanwezig was (de presentielijst);
- waar de leerling in de klas zat tijdens een of meerdere lessen (de plattegrond van de klas);
- of er sprake was van groepsvorming/cohortering en contactbeperking conform de RIVM-richtlijnen.

Er hoeft niet expliciet vooraf of bij iedere casus toestemming gevraagd te worden aan ouders of de leerling zelf om de bovenstaande gegevens te verstrekken. De school draagt er zorg voor dat hier vóóraf aan alle belanghebbenden over wordt gecommuniceerd. Als ouders/verzorgers of leerlingen niet willen dat de school gegevens deelt met de GGD in het kader van bron- en contactonderzoek, kunnen zij daar bezwaar tegen maken bij de school zodat deze persoonsgegevens niet worden verstrekt.